

Maturitní profilová zkouška oboru „Předškolní a mimoškolní pedagogika“ z předmětu Výtvarná výchova s didaktikou

Školní rok 2026/27

Maturitní zkouška z předmětu Výtvarná výchova s didaktikou je složená ze dvou částí – teoretické písemné zkoušky a praktické zkoušky. Pro úspěšné složení maturitní zkoušky nesmí být student ani z jedné části hodnocen známkou „nedostatečně“. Výsledkem maturitní zkoušky je průměr známek z obou jejích částí. Teoretická písemná zkouška má časovou dotaci 90 minut, praktická část zkoušky má časovou dotaci 15 minut příprava, 10 minut představení aktivit a 5 minut případové studie.

A) Teoretická písemná část zkušebního předmětu Výtvarná výchova s didaktikou má za cíl prověřit znalosti studenta v oblasti výtvarné didaktiky, výtvarné teorie a dějin výtvarného umění. Znalosti budou prověřeny na základě písemného testu. Student je hodnocen podle 3 základních kritérií.

Kritéria hodnocení písemné maturitní zkoušky:

1. Metodika VV s didaktikou, dějiny výtvarného umění, výtvarná teorie 100 bodů

Hodnotící kritéria	Body
Metodika VV s didaktikou, dějiny výtvarného umění, výtvarná teorie	100
Celkový počet	100

B) Praktická část zkušebního předmětu Výtvarná výchova s didaktikou je rozdělena na 2 bloky: prakticko-metodickou část a případovou studii.

- a. Prakticko-metodická část prověří výtvarné předpoklady studenta – znalost a práce s výtvarnou technikou, její specifikace. Student představí dvě aktivity:
 - i. Student si vylosuje téma s věkovou kategorií a **tradiční** techniku, dle nichž vypracuje výtvarnou aktivitu. Následně odprezentuje tuto 1 výtvarnou aktivitu dle vylosovaného tématu. Aktivitu popíše, odprezentuje předpokládaný výstup, vytyčí cíl aktivity a jeho naplnění.
 - ii. Odprezentuje 1 volitelnou **netradiční** výtvarnou aktivitu z portfolia, kterou si připravil v rámci semináře a předmětu Didaktický seminář z výtvarné výchovy. Aktivitu popíše, odprezentuje předpokládaný výstup, vytyčí cíl aktivity a jeho naplnění.
- b. Případová studie prověří schopnost studenta reagovat na nenadálé situace ve třídě. Student přednese, jak by v danou situaci ve třídě didakticky/psychologicky reagoval, navrhne postup další práce s dítětem. Zodpoví na doplňující otázky komise, výsledkem by měla být moderovaná diskuze nad vylosovaným tématem.

Kritéria hodnocení praktické maturitní zkoušky:

1. Prakticko-metodická (celkem 40 b.)

a. Zvládnutí a specifikace výtvarné techniky	20 bodů
b. Metodická struktura a formulace cílů	10 bodů
c. Reflexe výstupu a prezentační projev	10 bodů
2. Případová studie (celkem 10 b.)

a. Pedagogicko-psychologický vhled a empatie	4 bodů
b. Navržení efektivního a bezpečného řešení	3 bodů
c. Schopnost argumentace a odborné reflexe	3 bodů

Struktura a obsah praktické zkoušky

Praktická zkouška trvá 15 minut (v bloku 10 minut prezentace a 5 minut případová studie) a předchází ji 15 minutová příprava, student si losuje téma s věkovou kategorií a techniku, dle nichž zpracovává Prakticko-metodickou část a).

Prakticko-metodická část

- Student si vylosuje téma a techniku. Po přípravě odprezentuje postup **tradiční** výtvarné techniky, kterou si připravil během 15 minutové přípravy. Aktivita by měla trvat maximálně 15 minut výukového času, student by měl sledovat cíl aktivity, téma, zohlednit určenou věkovou kategorii. Popíše použití techniky, vysvětlí její specifika, výhody i úskalí.
- Student odprezentuje postup **netradiční** výtvarné techniky, kterou si připravil v portfoliu. Aktivita by měla trvat maximálně 15 minut výukového času, student by měl sledovat cíl aktivity, téma, zohlednit určenou věkovou kategorii. Popíše použití techniky, vysvětlí její specifika, výhody i úskalí.

Prakticko-metodická část

Tradiční technika		Body	Získané body
Cíl, věkové zohlednění z hlediska vývoje		5	
Znalost techniky a jejích specifik		5	
Dodržení tématu		5	
Reflexe a prezentace		5	
Celkem		20	

Prakticko-metodická část

Netradiční technika	Body	Získané body

Cíl, věkové zohlednění z hlediska vývoje		5	
Znalost techniky a jejích specifik		5	
Dodržení tématu		5	
Reflexe a prezentace		5	
Celkem		20	

Případová studie

Student analyzuje vylosovanou modelovou situaci, kterou si připravil během 15 minutové přípravy. Popíše, jak by situaci řešil, zdůvodní své stanoviska a obhájí zvolené řešení.

Případová studie

Tradiční technika		Body	Získané body
Pedagogicko-psychologický vhled a empatie		4	
Navržení efektivního a bezpečného řešení		3	
Schopnost argumentace a odborné reflexe		3	
Celkem		10	

Celkové hodnocení maturitní zkoušky

Kritéria hodnocení teoretické písemné zkoušky. Maximální počet bodů 100.

100–90 bodů	výborný	100–90 %
89–74 bodů	chvalitebný	89–74 %
73–60 bodů	dobrý	73–60 %
59–44 bodů	dostatečný	59–44 %
43–0 bodů	nedostatečný	43–0 %

Kritéria hodnocení prakticko-metodické zkoušky s případovou studií. Maximální počet bodů 40.

40–36 bodů	výborný	100–90 %
35–31 bodů	chvalitebný	89–74 %
30–24 bodů	dobrý	73–60 %
23–18 bodů	dostatečný	59–44 %
17–0 bodů	nedostatečný	43–0 %

Okruhy témat maturitní zkoušky z Výtvarné výchovy

I. Teoretická část

Tematické okruhy teoretické části maturitní zkoušky z VV

1) Vizuální výchova v MŠ

Umění a estetika, estetické aktivity a hry, arteterapie a artefiletika, výtvarný projekt

2) Vývoj dětské kresby

Charakteristika, období čmáranice, figurální kresba, dětský naivní realismus a jeho znaky, specifické fáze vývoje

3) Výtvarná teorie a rozvoj tvořivosti

Teorie barev, způsoby zobrazování, fantazie a originalita, motivační techniky

4) Výtvarná výchova v různých aspektech

Emoční vyjádření a neverbální prvky, propojení s hudbou, divadlem a pohybem

5) VV a environmentální výchova a práce venku

Recyklace, přírodní materiály, výtvarná práce venku, inspirace přírodou, kresba/malba v plenéru, objektová tvorba v přírodě

6) Projektová výuka

Tematické celky, spolupráce oblastí, mezipředmětové propojení

7) Diagnostika dětského projevu

Symbolika, naivní svět, diagnóza skrz výtvarný projev, kresbové testy

8) Didaktické principy

Názornost, motivace, individualizace, svoboda projevu, výstava a portfolio, společná práce mezi dětmi, společná práce s rodičem

9) Výukové metody, zásady a hodnocení

Spontánní tvorba, řízená činnost, experiment, reflexe, respekt, proces, komunikace, bezpečí, hodnocení formativní, nesrovnávací, pozitivní

10) Plánování a praktická tvorba

Struktura hodiny, rozbor, evaluace a reflexe, realizace hodiny

11) Dějiny umění – pravěk a starověk

Doba kamenná, doba bronzová a doba železná, antické Řecko a Řím

12) Dějiny umění – středověk a novověk

Románský sloh, gotický sloh, renesance, baroko, klasicismus a romantismus

13) Dějiny umění – současné umění a avantgarda

Impresionismus, pointilismus, secese, expresionismus, dadaismus, art-brut, kubismus, surrealismus, futurismus, konstruktivismus, koncepce, video art, performance

14) Kultura v ČR

Kulturní instituce, muzea, tradice, folklór, koncert

15) Výtvarné techniky – tradiční

Kresba a písmo

16) Výtvarné techniky – tradiční

Malba

17) Výtvarné techniky – tradiční

Grafika

18) Výtvarné techniky – tradiční

Keramika a šperk

19) Výtvarné techniky – netradiční avantgardní

Koláž, fortáž, muchláž, dekalk

20) Výtvarné techniky – netradiční současné

Land art, eko art, video art

I. Prakticko-metodická část

Tematické okruhy prakticko-metodické části maturitní zkoušky z VV z tradičních technik

Téma a věková kategorie

- 1) Počasí (3–4 roky)
- 2) Zvířata na farmě (3–4 roky)
- 3) Zvířata v lese (3–4 roky)
- 4) Podmořský svět (5–6 let)
- 5) Moje rodina a kamarádi (3–4 roky)
- 6) Roční období (3–4 roky)
- 7) Vesmír (5–6 let)
- 8) Pohádkové bytosti (3–4 roky)
- 9) Lidské tělo a smysly (5–6 let)
- 10) Doprava a cestování (5–6 let)

Tradiční technika

- 1) Kresba a písmo – suché kresebné techniky
- 2) Kresba a písmo – mokré kresebné techniky
- 3) Malba – akvarel
- 4) Malba – pastely a voskovky
- 5) Klasická grafika
- 6) Keramika a šperk
- 7) Modelování

II. Případová studie

Příklady:

- 1) *Dítě s oslabenou jemnou motorikou se trápí s nůžkami a nejde mu vystříhnout tvar. Pomůžete mu tvar vystříhnout, nebo zvolíte jinou strategii?*
- 2) *Dítě, které se bojí zašpinit a nechce se zapojit do koláže. Jak jej začleníte?*

Doporučená literatura:

J. Uždil, I. Zhoř – Výtvarné umění ve výchově mládeže

R. Horáček, H. Stehlíková Babyrádová, I. Zhoř – V dialogu s uměním

Paul Klee – pedagogický náčrtník

Pospíšil, Řepa, Šobáňová – Kvalita ve výtvarné výchově

Pastorová, Jiráček a kol – K integraci mediální výchovy

Babyrádová, Šobáňová, Blažek a spol. – Téma — akce — výpověď; Projektová metoda ve výtvarné výchově

Umberto Eco – Dějiny krásy, Dějiny ošklivosti

Exler Petr – Využití projektové metody ve výtvarné výchově s artefietickými postupy

Scholleová Martina – Vý-tvar-ka

Borbélyová Diana – Metodika výtvarnej výchovy pre materské školy

J. A. Komenský – Svět v obrazech